

64. Tiistaina 1 päivänä kesäkuuta 1993

kello 18.40

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Toinen käsittely:

1) Ehdotukset laiksi edustajanpalkkiosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta sekä laiksi väliaikaisesta poikkeuksesta edustajanpalkkiosta annettuun lakiin 1536

Lakialoitteet n:ot 12 ja 14
Perustuslakivaliokunnan mietintö n:o 3

2) Ehdotukset laiksi Suomen osallistumisesta Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin rauhanturvaamistoimintaan annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi 1537

Hallituksen esitys n:o 370/1992 vp
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 5

3) Ehdotukset laiksi työttömyysturvain muuttamisesta

Hallituksen esitys n:o 359/1992 vp
Lakialoite n:o 7
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 8

4) Ehdotus laiksi Australian kanssa sairaanhoidon antamisesta tilapäisen oleskelun aikana tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä 1540

Hallituksen esitys n:o 34
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 9

S.
5) Ehdotukset laeiksi kansaneläkelain sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta 1540

S.
Hallituksen esitys n:o 227/1992 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 10

6) Ehdotus laiksi pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä 1541

Hallituksen esitys n:o 233/1992 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö n:o 11

Esitellään:

7) Hallituksen esitys n:o 78 laeiksi Joensuun yliopistosta, Tampereen yliopistosta, Turun yliopistosta ja Turun kauppareaktiivikoulusta annettujen lakien muuttamisesta 1542

8) Hallituksen esitys n:o 79 laiksi alioikeusuudistuksen siirtymäsäännöksistä sekä eräksi muiksi alioikeusuudistuksen voimaansaattamiseen liittyviksi laeiksi

9) Hallituksen esitys n:o 80 laiksi kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 16 a §:n muuttamisesta

10) Hallituksen esitys n:o 81 laeiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

11) Hallituksen esitys n:o 83 laiksi maaseutuelinkeinolain muuttamisesta

12) Hallituksen esitys n:o 84 laeiksi vuodelta 1994 perittävästä palkansaajan työttömyysvakuutusmaksusta, työttömyyskassalain 34 §:n muuttamisesta ja työttömyyskassalain 25 ja 30 §:n väliaikaisesta muuttamisesta 1546

13) Hallituksen esitys n:o 85 laiksi vesilain muuttamisesta „

14) Hallituksen esitys n:o 87 laiksi työttömyyskassalain muuttamisesta „

15) Ed. Backmanin ym. lakialoite n:o 24 laiksi tuloverolain 124 §:n muuttamisesta „

Puhetta johtaa toinen varapuhemies Pesälä.

Nimenhuudon sijasta merkitään läsnä oleviksi ne edustajat, jotka osallistuivat edelliseen täysistuntoon.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Ehdotukset laiksi edustajanpalkkiosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta sekä laiksi väliaikaisesta poikkeuksesta edustajanpalkkiosta annettuun lakiin

Toinen käsittely
Lakialoitteet n:ot 12 ja 14
Perustuslakivaliokunnan mietintö n:o 3

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on perustuslakivaliokunnan mietintö n:o 3. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelu:

Ed. L a i n e : Herra puhemies! Ensimmäisen käsittelyn yhteydessä monet puheenvuoron käyttäjät, jotka aikaisemmassa vaiheessa vastustivat kansanedustajan lomarahan poistoa, niin kuin olen muistuttanut, puolsivat nyt lomarahan poistamista. Minä haluaisin aivan lyhyesti, ennen kuin teen ehdotuksen, todeta, että kun esimerkiksi ed. Ukkola voimakkaasti korosti

S. sitä, että kansanedustajilta pitää lomaraha poistaa, niin ed. Ukkola äänesti puolitoista vuotta sitten toisin.

Kun perustuslakivaliokunta kuuli asiantuntijoita, niin esimerkiksi eduskunnan taholta sanottiin, että eduskunta on tämän vuoden talousarvioon varannut määrärahat ja ne ovat siellä. Ei siinä mitään säästöä tapahdu, ennen kuin tilinpäätöstä tehtäessä havaitaan, että menoja on ollut vähemmän, jos lomarahoja ei makseta. Toisaalta valtion ja kuntien työmarkkinajärjestöt sanovat, että kuluvan vuoden osalta asiat on ratkaistu. Tämä olisi tietysti antanut aiheen tehdä juuri niin kuin alun perin esimerkiksi vasemmistoliiton eduskuntaryhmän taholta ehdotettiin, että eduskunta hyväksyisi ed. Stenius-Kaukosen verolakialoitteen. Mutta kuten ensimmäisen käsittelyn yhteydessä todettiin, tätä aloitetta ei saatu käsittelyyn ja näin ollen sen pohjalta nyt ei voida ehdotusta tehdä.

Ensimmäisen käsittelyn aikana esimerkiksi ed. Sirkka-Liisa Anttila, ed. Kemppainen ja myös ed. Taina puhuivat voimakkaasti lomarahan poistamisen puolesta. Tarkistin äsken tuon äänestyspöytäkirjan joulukuulta 91, ja esimerkiksi kaikki äsken mainitsemani kansanedustajat — Sirkka-Liisa Anttila, Kemppainen ja Taina — vastustivat ed. Kaarilahden, turkulaisen nuoren kansanedustajan, tekemää ehdotusta. Ed. Rengon osalta en tarkistusta nyt suorittanut.

Herra puhemies! Mutta koska tästä asiasta käytiin niin paljon mielipiteidenvaihtoa ensimmäisen käsittelyn yhteydessä eikä tässä luultavasti kovin paljon uutta ole sanottavissa, ehdotan, että käsittelyn pohjaksi otettaisiin perustuslakivaliokunnan mietintöön liitetyn I vastalauseen mukaisesti myös lakialoitteeseen n:o 12 sisältyvä lakiehdotus.

Tämä tarkoittaa sitä, että hyväksytään lakialoite n:o 14, jossa ehdotetaan kansanedustajien lomarahan poistamista tältä vuodelta, mutta ehdotetaan myös lakialoitteen n:o 12 hyväksymistä. Tämä ed. Rinteen ym. lakialoite sananmukaisesti kuuluu: ”Edustajalle, joka on kutsuttu valtioneuvoston jäseneksi, ei makseta tämän lain mukaista edustajanpalkkiota ja kulukorvausta siltä ajalta, jona hän toimii valtioneuvoston jäsenenä. Sama koskee edustajaa, joka on asevelvollisena astunut palvelukseen vakinaisessa väessä tai siviilipalvelukseen, sanotun palveluksen ajalta.” Tämä on siis ed. Rinteen ym. lakialoite.

Herra puhemies! Olen siis tämän ehdotuksen tehnyt käsittelyn pohjaa koskien.

Ed. Stenius-Kaukonen: Herra puhemies! Kannatan ed. Laineen ehdotusta.

Yleiskeskustelu julistetaan päättyneeksi.

Toinen varapuhemies: Yleiskeskustelussa on ed. Laine ed. Stenius-Kaukonen kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi hyväksyttäisiin myös lakialoitteeseen n:o 12 sisältyvä lakiehdotus, voimaantulosäännöksen osalta kuitenkin sellaisena kuin se on I vastalauseessa.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Joka yhtyy perustuslakivaliokunnan ehdotukseen lakialoitteeseen n:o 12 sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä, äänestää ”jaa”; jos ”ei” voittaa, on ed. Laineen ehdotus hyväksytty.

Toinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 67 jaa- ja 36 ei-ääntä, 25 tyhjää; poissa 71. (Ään. 1)

Eduskunta on yhtynyt perustuslakivaliokunnan ehdotukseen lakialoitteeseen n:o 12 sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelulta lakialoitteeseen n:o 14 sisältyvän lakiehdotuksen 1 ja 2 §, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

2) Ehdotukset laiksi Suomen osallistumisesta Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin rauhanturvaamistoimintaan annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 370/1992 vp
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 5

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 5. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelulta

ensimmäisen lakiehdotuksen 1—4, 8 ja 18 a §, lain uusi nimike, voimaantulosäännös, johtolause ja lakiehdotuksen nimike,

toisen lakiehdotuksen 2 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

kolmannen lakiehdotuksen 1 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

neljännen lakiehdotuksen 2 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike sekä

viidennen lakiehdotuksen 1 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

3) Ehdotukset laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 359/1992 vp
Lakialoite n:o 7
Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö n:o 8

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö n:o 8. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelu:

Ed. U. Anttila: Arvoisa puhemies! Tästä työttömyysturvalain muutoksesta käytiin ensimmäisen käsittelyn yhteydessä verraten laaja keskustelu. Olen sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnassa yhtynyt opposition käsityksiin tämän lain inhimillistämistä ja joustavoittamisesta, mutta käsitykseni eroavat 47 ja 26 §:n osalta. Nämä eriävät näkemykset toin esiin ensimmäisen käsittelyn yhteydessä.

Tässä yhteydessä ehdotankin, että käsittelyn pohjaksi otettaisiin I vastalauseen mukainen lakiehdotus.

Ed. Luukkainen: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. U. Anttilan ehdotusta.

Ed. Stenius-Kaukonen: Herra puhemies! Ehdotan, että käsittelyn pohjaksi otettaisiin II vastalauseeseen mukainen lakiehdotus.

Ed. Skinnari: Herra puhemies! Kannatan ed. Stenius-Kaukosen ehdotusta.

Yleiskeskustelu julistetaan päättyneeksi.

Toinen varapuhemies: Yleiskeskustelussa on ed. U. Anttila ed. Luukkaisen kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi hyväksyttäisiin I vastalauseen mukainen lakiehdotus.

Ed. Stenius-Kaukonen on ed. Skinnarin kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi hyväksyttäisiin II vastalauseen mukainen lakiehdotus.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Toinen varapuhemies: Käsittelyn pohjaa koskevista äänestyksistä ehdotan menettäväksi siten, että ensin äänestetään ed. Stenius-Kaukosen ja ed. U. Anttilan ehdotusten välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

Äänestykset ja päätös:

1) Äänestys ed. Stenius-Kaukosen ja ed. U. Anttilan ehdotusten välillä.

Ed. Stenius-Kaukosen ehdotus "jaa", ed. U. Anttilan ehdotus "ei".

Toinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 83 jaa- ja 13 ei-ääntä, 34 tyhjää; poissa 69. (Ään. 2)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ed. Stenius-Kaukosen ehdotuksen.

2) Äänestys ed. Stenius-Kaukosen ehdotuksesta mietintöä vastaan.

Joka käsittelyn pohjaksi hyväksyy sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietinnön, äänestää "jaa"; jos "ei" voittaa, on ed. Stenius-Kaukosen ehdotus hyväksytty.

Toinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 68 jaa- ja 60 ei-ääntä; poissa 71. (Ään. 3)

Eduskunta on käsittelyn pohjaksi hyväksynyt sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietinnön.

Eduskunta ryhtyy hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsitteelyyn.

1, 3, 5 ja 7 § hyväksytään keskustelutta.

7 a §

Keskustelu:

Ed. Stenius-Kaukonen: Herra puhemies! Ehdotan, että pykälä saisi sen muodon kuin on II vastalauseessa.

Ed. Skinnari: Herra puhemies! Kannatan ed. Stenius-Kaukosen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Toinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Stenius-Kaukonen ed. Skinnarin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin II vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö "jaa", ed. Stenius-Kaukosen ehdotus "ei".

Toinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 76 jaa- ja 55 ei-ääntä; poissa 68. (Ään. 4)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

8 § hyväksytään keskustelutta.

9 §

Keskustelu:

Ed. Skinnari: Herra puhemies! Ehdotan, että pykälä kuuluisi II vastalauseen mukaisesti.

Ed. Stenius-Kaukonen: Herra puhemies! Kannatan ed. Skinnarin ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Toinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Skinnari ed. Stenius-Kaukosen kan-

nattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin II vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Skinnarin ehdotus ”ei”.

Toinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 71 jaa- ja 60 ei-ääntä; poissa 68. (Ään. 5)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

12 §

Keskustelu:

Ed. Stenius-Kaukonen: Herra puhemies! Ehdotan, että pykälä saisi sen muodon kuin on II vastalauseessa.

Ed. Skinnari: Herra puhemies! Kannatan ed. Stenius-Kaukosen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Toinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Stenius-Kaukonen ed. Skinnarin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin II vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Stenius-Kaukosen ehdotus ”ei”.

Toinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 71 jaa- ja 60 ei-ääntä; poissa 68. (Ään. 6)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

26 §

Keskustelu:

Ed. Stenius-Kaukonen: Herra puhemies! Ehdotan, että pykälä saisi sen muodon kuin on II vastalauseessa eli että ansioon suhteutetun päivärahan kestoä lisättäisiin 250 päivällä.

Ed. Skinnari: Herra puhemies! Kannatan ed. Stenius-Kaukosen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Toinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Stenius-Kaukonen ed. Skinnarin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin II vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Stenius-Kaukosen ehdotus ”ei”.

Toinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 78 jaa- ja 52 ei-ääntä; poissa 69. (Ään. 7)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

27 §, jota ei ole mietinnössä.

Keskustelu:

Ed. Skinnari: Herra puhemies! Ehdotan, että pykälä kuuluisi II vastalauseen mukaisesti, mikä tarkoittaa sitä, että lasten kotihoidon tukea ja työttömyysturvaa ei yhdistetä. Muun muassa RKP on ilmoittanut, että he tässä äänestivät joulukuussa vahingossa väärin.

Ed. Stenius-Kaukonen: Herra puhemies! Kannatan ed. Skinnarin ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Toinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Skinnari ed. Stenius-Kaukosen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin II vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Skinnarin ehdotus ”ei”.

Toinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 69 jaa- ja 60 ei-ääntä; poissa 70. (Ään. 8)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

27 a, 33, 37, 43 c ja 48 § hyväksytään keskustelutta.

Voimaantulosäännös

Keskustelu:

Ed. Stenius-Kaukonen: Herra puhemies! Ehdotan, että voimaantulosäännökseen hyväksyttäisiin uusi viimeinen momentti II vastalauseen mukaisesti.

Ed. Skinnari: Herra puhemies! Kannatan ed. Stenius-Kaukosen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Toinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Stenius-Kaukonen ed. Skinnarin kannattamana ehdottanut, että voimaantulosäännökseen lisättäisiin 4 momentti II vastalauseen voimaantulosäännöksen 5 momentin mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Stenius-Kaukosen ehdotus ”ei”.

Toinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 70 jaa- ja 58 ei-ääntä; poissa 71. (Ään. 9)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Johtolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Eduskunta yhtyy sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan ehdotukseen lakialoitteeseen sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

Puhetta ryhtyy johtamaan ensimmäinen varapuhemies Paakkinen.

4) Ehdotus laiksi Australian kanssa sairaanhoidon antamisesta tilapäisen oleskelun aikana tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 34

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö n:o 9

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö n:o 9. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1-3 §, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

5) Ehdotukset laeiksi kansaneläkelain sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 227/1992 vp

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö n:o 10

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan mietintö n:o 10. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelu:

Ed. Stenius-Kaukonen: Rouva puhemies! Tulen ehdottamaan yksityiskohtaisessa käsittelyssä, että ensimmäisen lakiehdotuksen 26 § poistetaan, mikä tarkoittaa sitä, että ulkomailta maksettu työeläke otetaan huomioon samalla tavalla kuin Suomesta maksettu työeläke kansaneläkkeen lisäosaa määrittäessä.

Muita pykäläkohtaisia esityksiä emme tule esittämään, vaan kannatamme sosialidemokraattien ehdotusta 30 c §:stä, jossa puhutaan samasta asiasta kuin meidän vastalauseessamme 23 a §:ssä, joka on vain kirjoitettu vähän eri tavalla.

Kolmannessa käsittelyssä tulemme sitten esittämään kaikkien näiden ehdotusten hylkäämistä ja edellyttämme, niin kuin valiokuntakin edellytti, että nämä asiat otetaan esille Eta- ja EY-

neuvotteluissa ja vasta sen jälkeen katsotaan, mitä Suomen lainsäädännölle tehdään, eikä lähdetä etukäteen muuttamaan lakeja.

Yleiskeskustelu julistetaan päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy ensimmäisen lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

23, 23 a, 25 ja 25 b § hyväksytään keskustelutta.

26 §

Keskustelu:

Ed. Stenius-Kaukonen: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä poistetaan.

Ed. Ojala: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Stenius-Kaukosen tekemää ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Stenius-Kaukonen ed. Ojalan kannattamana ehdottanut, että pykälä poistettaisiin.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Stenius-Kaukosen ehdotus ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 109 jaa- ja 18 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 71. (Ään. 10)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

30 b § hyväksytään keskustelutta.

Uusi 30 c §, jota ei ole mietinnössä.

Keskustelu:

Ed. Skinnari: Arvoisa puhemies! Ehdotan, että lakiin lisättäisiin uusi 30 c § I vastalauseen mukaisesti.

Ed. U. Anttila: Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Skinnarin tekemää järkevää ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Skinnari ed. U. Anttilan kannattamana ehdottanut, että lakiin lisättäisiin uusi 30 c § I vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö, jossa ei ole 30 c §:ää, ”jaa”, ed. Skinnarin ehdotus ”ei”.

Ensimmäinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 67 jaa- ja 54 ei-ääntä, 4 tyhjää; poissa 74. (Ään. 11)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

33 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta

toisen lakiehdotuksen 1, 4, 15 a, 15 b, 15 g, 29 ja 37 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

kolmannen lakiehdotuksen 8 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

neljännen lakiehdotuksen 2 a §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

viidennen lakiehdotuksen 1, 9 a ja 9 b §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

kuudennen lakiehdotuksen 1 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

seitsemännen lakiehdotuksen 8 c §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike sekä

kahdeksannen lakiehdotuksen 16 ja 29 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

6) Ehdotus laiksi pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Toinen käsittely

Hallituksen esitys n:o 233/1992 vp

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön mietintö n:o 11

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön mietintö n:o 11. Ensin sallitaan asiasta

yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1-4 §, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

Lähetetään puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti

sivistysvaliokuntaan:

7) Hallituksen esitys n:o 78 laeiksi Joensuun yliopistosta, Tampereen yliopistosta, Turun yliopistosta ja Turun kauppakorkeakoulusta annettujen lakien muuttamisesta

lakivaliokuntaan:

8) Hallituksen esitys n:o 79 laiksi alioikeusudistuksen siirtymäsäännöksistä sekä eräiksi muiksi alioikeusudistuksen voimaanpanoon liittyviksi laeiksi

9) Hallituksen esitys n:o 80 laiksi kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 16 a §:n muuttamisesta

Valiokuntaan lähettäminen

Ensimmäinen varapuhemies: Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

Keskustelu:

Ed. Stenius-Kaukonen: Arvoisa puhemies! Kun julkiselle sektorille saatettiin voimaan ns. joustavat eläkejärjestelyt, päätettiin, että niillä, joilla oli ns. ammatillinen alhaisempi eläkeikä, on oikeus vuoden 1999 kesäkuun loppuun mennessä joko eläkettä hakiessaan tai muutoin ilmoittaa kirjallisesti Kunnalliselle eläkelaitokselle, jos he pysyvät tässä vanhassa järjestelmässä eli alemman eläkeiän piirissä.

Nyt hallitus ehdottaa muutettavaksi tätä valintaoikeutta niin, että valintaoikeus päättyisi jo vuoden 1995 kesäkuun lopussa ja ammattikoh-

taisen eläkeiän valinnasta olisi tehtävä ilmoitus joko eläkettä haettaessa tai muutoin kirjallisesti se Kunnalliselle eläkelaitokselle ilmoitettava. Tämä ilmoitus ei olisi enää peruutettavissa.

Tämä johtaa erittäin epäoikeudenmukaiseen lopputulokseen niiden pitkään kunnallisessa palveluksessa olevien työntekijöiden kohdalla, joilla ovat olleet alhaisemmat ammatilliset eläkeiät. Useiden kohdalla tulee tapahtumaan huomattavia etuuden menetyksiä, ja sitä ei voida pitää oikeana. Niin kuin puhutaan, valtion leipä on pitkä ja kapea. Sama on koskenut myös kunnallisessa palveluksessa olleita, ja moni on valinnut nimenomaan tämän palveluksen sillä perusteella, että on tiennyt, että on saanut alhaisemmalla eläkeellä eläkkeen ja suuremman eläkkeen, ja on sitä kautta ollut valmis tyytymään pienempään palkkaan. Tätä ehdotusta, joka nyt on tuotu eduskunnan käsittelyyn, ovat kunnalliset työntekijäjärjestöt voimakkaasti arvostelleet ja vastustelleet. Emme pidä oikeana tätä hallituksen esitystä.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään ja asia lähetetään sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

10) Hallituksen esitys n:o 81 laeiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

lähetetään puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti sivistysvaliokuntaan.

11) Hallituksen esitys n:o 83 laiksi maaseutuelinkeinolain muuttamisesta

Valiokuntaan lähettäminen

Ensimmäinen varapuhemies: Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Keskustelu:

Ed. Vuorensola: Arvoisa puhemies! Eduskunnalle on nyt annettu hallituksen esitys maaseutuelinkeinolain muuttamiseksi. Käytännössä tämä tarkoittaa, että kyseistä lakia pyritään muuttamaan siten, että se paremmin huomioisi maataloudessa ja maaseudulla vallitsevan vaikean taloudellisen tilanteen. Laki antaisi yhä paremmat mahdollisuudet auttaa ja kehittää

muutoksen säätely hoidetaan kapea-alaisesti hehtaaripohjaisen tarkastelun lähtökohdista. Liian harvoin mietitään maatalouden kokonaisuutta tuotannon monipuolistamisen, pientuotannon, laatuajattelun ja luontaisen yritystoimintamallin pohjalta. Aivan liian helposti turvaututaan hallinnolliseen systeemiin.

Myönnän kernaasti sen, että esittämäni toimintamallin ongelmat ovat siinä, että yhteiskunnallisen byrokratian kannalta elinkeinosäätely on silloin huomattavasti vaikeampaa. Tämä elinkeino on huomattavan muuttuvaa ja varmasti myös vaikeammin hahmotettava. Yhteiskuntatalouden kannalta se olisi kuitenkin huomattavan paljon halvempaa. Se toimisi tuottajien ja markkinoiden kautta myös kuluttajien eduksi. Ennen muuta se olisi nykytilanteessa selkeästi joustavampaa.

Suomalainen maatalous- ja elintarviketuotanto on tällä hetkellä kaikkien tutkimusten mukaan kansalaisten mielestä tärkeätä, se on säilytettävä. Toisaalta kuitenkin samat kansalaiset katsovat, että maatalouden tukea on huomattavasti vähennettävä ja markkinoiden joustavuutta on lisättävä.

Lukiessa tutkimuksia tulee aina mieleen, onkohan nykyongelmien sielu sittenkään itse tuottajissa, tuotannossa ja tuotannon luonnonmukaisissa edellytyksissä vai olisikohan vika systeemissä. Olemmeko siis luoneet järjestelmät, joilla yritystoimintaluonteinen sielu on hävitetty, ja pyöritämme systeemitaloutta vuodesta toiseen ja loppujen lopuksi korjaamme vielä virheet taas uudella systeemillä?

Arvoisa puhemies! Olen henkilökohtaisesti toiminut maatalouden ja elintarviketalouden piirissä pian pari vuosikymmentä. Tämä aika on ollut koko ajan suuren muutoksen aikaa. Nykyinen muutos aika kuitenkin poikkeaa aikaisemmasta siten, että nyt olemme jo siirtyneet suljetun talouden aikakaudesta avoimeen aikakauteen.

Nyt käytössämme ei enää ole samoja keinoja, joilla olemme aikaisemmin tottuneet hoitamaan ongelmamme. Tätä aikaa ja tämän ajan henkeä emme nyt oikein näytä ymmärtävän pääosin ristiriitaisten tavoitteittemme johdosta. Olemme asettuneet bunkkereihin, joissa turvataan olemassa oleva ja vain vähäisesti pohditaan uutta ja ajan muutokseen soveltuvaa.

Arvoisa puhemies! Vaikka se on hieman ristiriidassa edellä puhumani kanssa, olen joka tapauksessa sitä mieltä, että esillä oleva maaseutuelinkeinolaki on erittäin tärkeä ja nimen-

omaan tässä tilanteessa välttämätön laki. Se on eräänlainen kriisilaki. Se on nyt hyväksyttävä, ja sen antama valtuus on maataloudelle ja maaseudulle hyvin tärkeä.

Toivon kuitenkin, että tulevaisuudessa tämän tyyppisiä lakeja tulee eduskuntaan mahdollisimman vähän. Tulevaisuudessa olisi keskityttävä enemmän edellytysten luomiseen kuin akuuttien ongelmien ratkaisemiseen. Tulee siis pyrkiä toimintamalliin, jossa mm. kauppa- ja teollisuusministeriö organisaatioineen tällä hetkellä toimii. Pitäisi lähteä yrityksen omista lähtökohdista ja ohittaa holhous, luoda edellytyksiä, luoda uutta ja varautua tulevaan.

Toivon, että lakiesitys voitaisiin nyt nopeasti käsitellä ja hyväksyä. Maatalous ja maaseutu tarvitsee nyt kriisilakia nopeana apuna ongelmiansa, joista se ei nykytilanteessa yksin selviä. Toivon kuitenkin, että valiokunta omalta osaltaan vielä palasi ministeriön alkuperäiseen esitykseen siitä, että lakia voitaisiin soveltaa myös valtion lainojen osalta tapahtuvaan vakauttamiseen. Tämä olisi tärkeätä tulevaisuutta ajatellen mm. kulkiessamme mahdollisesti kohti EY-sopeuttamisen aikakautta.

Ed. S-L. Anttila: Arvoisa rouva puhemies! Ed. Vuorensola käytti varsin mielenkiintoisen puheenvuoron. Valiokunnan aikatauluista vain totean sen, että olemme jo tänään aloittaneet asiantuntijakuulemisen ja todella tarkoitus on noudattaa eduskunnan asettamaa määräaika: 10 päivää kesäkuuta, jolloin mietintö on valmis. Olen ed. Vuorensolan kanssa aivan samaa mieltä, että tämän tyyppistä lainsäädäntöä tarvitaan. On vain valitettavaa, että helmikuussa, jolloin olemme saattaneet voimaan yrityssaaneerausta ja yksityishenkilöiden velkasaneerausta koskevan lainsäädännön, maatalous ei ollut siinä mukana. Sen olisi ehdottomasti toki pitänyt olla jo silloin jo yhdenvertaisuussyistäkin.

Ed. Lahikainen: Arvoisa puhemies! Mielestäni lain otsikon pitäisi olla Maatalouden velkasaneerauslaki, sillä nykyinen otsikko ei kerro siitä, mitä hallituksen esitys pitää sisällään.

Ed. S-L. Anttila viittasi juuri yritysten ja yksityisten kansalaisten velkasaneerauslakeihin, jotka hyväksyttiin nelisen kuukautta sitten, ja myös näiden lakien turvin maatalouden piirissä työskentelevät ihmiset voisivat tulla velkasaneeraustoiminnan piiriin. Mutta näyttää nyt siltä, että maatalous tarvitsee oman lainsäädäntönsä ja oman neuvontaorganisaationsa, jotta ta-

louden ahdingosta maaseudulla selvittää. Tuntuu vain vähän eriskummalliselta se, että kun me olimme valmistelemassa yksityisten henkilöiden velkasaneerauslakia, siinä ei hyväksytty minkäänlaista järjestelmää, jolla neuvottaisiin yksittäisiä kansalaisia, mutta nyt maatalouteen ohjataan tämän lain turvin 7,5 miljoonaa markkaa neuvontajärjestelmän ylläpitämiseen.

Ed. S-L. Anttila: Arvoisa rouva puhemies! Ed. Lahikaiselle: 20 miljoonaa markkaa on nimenomaan varattu yksityishenkilöiden velkasaneerausneuvontaan, joka pitkälti tapahtuu kuluttajaneuvontajärjestelmän kautta. Kunnat ovat siitä vastuussa. Minusta tässä on 7 miljoonaa markkaa tarpeen sen takia, että maataloudessa on tavattoman monimutkainen järjestelmä, kun tehdään velkasaneeraus, ja olen itse jopa sitä mieltä, että sen henkilön ammattitaidosta, joka velkasaneerauksia maataloudelle laatii, pitkälti riippuu, onnistuuko saneeraus vai ei. Hänen pitää osata nähdä se, mikä tilalla on mahdollista ja onko tila mahdollista yleensä tätä kautta pelastaa.

Ed. Lahikainen, me valiokunnassa varmasti pohdimme tämän, miksi maatalous tarvitsee oman velkasaneerauksensa. Nyt en tätä asiaa totea, koska valiokunnan käsittely on vielä kesken, mutta mielestäni se meille tänään selvisi. Sitä meidän on täällä turha ihmetellä.

Ed. Aittoniemi: Rouva puhemies! Aivan oikein, kyseessä on oma erillinen lakinsa maataloutta varten, ja kuten tavallisesti, tämä laki todennäköisesti tulee toimimaan. Sen sijaan yksityisten ja yritysten velkasaneerauslaki ei toimi. Se on kangerrellut alusta saakka, ja sen todellinen vaikutus on aika vähäinen. Tuleekin mieleen se, pitääkö maataloudelle todella, vaikka olen itse maatalousmiehiä ja suhtaudun positiivisesti maatalouden väestöön, tehdä aina parempi laki kaikessa kuin tavallisille ihmisille, palkansaajille, velkaisille ihmisille. Nimittäin tämä laki tulee todennäköisesti toimimaan. Ne lait, jotka meillä ovat käytössä, eivät toimi kuin nimellisesti. Täytyy vain toivottaa onnea maataloudelle. Se on jälleen kerran onnistunut ehkä oikean hallitusohjajan vuoksi.

Ed. Halonen: Arvoisa puhemies! Olen samaa mieltä kuin edellinenkin puhuja sen suhteen, että sääliksi käy, kun ajattelee, että sekä yksityisten ihmisten että myös yritysten velkasaneerausten osalta olisi voitu myös tehdä alun

alkaan sellainen järjestelmä, joka oli oikeusministeriössä suunniteltu ja johon kuului lakisääteinen kunnallinen velkaneuvonta, joka olisi välttänyt meidät ruuhkalta. Mutta siihen ei riittänyt rahaa. Se oli erityinen hallituskysymys, että ei tehty näin. Tässä tapauksessa se, että jälkepäin annetaan jonkin verran neuvontajärjestöille rahaa, ei muuta sitä rakennetta, jota vielä lain vahvistamistilaisuudessa maan ylimmältä taholtakin kritisoitiin ja aivan oikein. Mutta täytyy vain toivoa, että tästä laista saavat hyvät kokemukset kannustaisivat keskustapuoluetta tulemaan myös kaikkia kansalaisia koskevaan saman suuntaiseen lainsäädäntöön.

Ed. Tykkyläinen: Arvoisa puhemies! Totean ed. Halosen puheenvuoron lisäksi, että on totta, että sen mukaan, minkälainen on hallitusohja, toisille ohjataan rahoituksia ja toisilta viedään. Mielestäni olisi ollut paljon tärkeämpää esimerkiksi saada aikaan laki pienyrityksille ja liikkeenharjoittajille ja heidän velkasaneeraukseensa, paljon enemmän kuin maatalousyrityksille.

Ed. S-L. Anttila: Arvoisa rouva puhemies! Ed. Haloselle: Kunnallinen oikeusavustaja on tänä päivänä hyvin usein nimenomaan velkasaneerauksen alullepanija ja neuvonantaja eli meillä on tätä kautta eräs neuvontajärjestelmä, joka on aikoinaan luotu ja kattaa koko alueen, ja siellä myös palveluista peritään maksu sen mukaan, mikä on henkilön varallisuusasema, mikä on ihan oikein. Sinne pitää minusta lisätä resursseja. Se on olemassa oleva järjestelmä, ja kokonaan uuden järjestelmän perustaminen ei ole perusteltua. Kuluttajaneuvonta on myös olemassa oleva järjestelmä.

Tämän järjestelmän kritisoijille, jota nyt käsitellään, sanoisin sen, että on olemassa maaseutukeskusjärjestelmä, jonka palveluja voidaan nyt käyttää hyväksi. Väitän, että maatalous tarvitsee sen verran erikoisosamista velkasaneerauksen valmistelussa, ettei voida käyttää ketä tahansa henkilökuntaa.

Ed. Halonen: Arvoisa puhemies! Niin tietysti yritysten ja yksityisten kohdalla käyvät varmasti vapaaehtoisjärjestöt ed. S-L. Anttilan mielestä, kaikella kunnioituksella marttajärjestöjä ja kaikkia muita kohtaan. Mutta yllätän sitten edellytettiin, että vapaaehtoisjärjestöt pystyisivät nämä hoitamaan, vaikka kaikki järjestöt itse sanoivat, etteivät pysty sitä tekemään.

Ne nimenomaan toivoivat, että tämä olisi annettu ammattilaisten käsiin.

Minä en ollenkaan epäile, ettei maaseutuelinkeinolain muuttaminen ole siinä mielessä tarpeellinen, että myös varsinaisen velkasaneerauslain yhteydessä kävi ilmi, että maatalousyrityksissä on eräitä yksityiskohtia, joita pitäisi erikseen katsoa. Mutta siitä tavasta, miten asia on taas valmisteltu, näkee sen, että toisen suuren ja koko väestöä koskevan lakipaketin olennaisesti tärkeät osat riisuttiin jo etukäteen, kun sen sijaan tämän yhteydessä pidetään huolta, että se on kunnossa. Siinä mielessä eriarvoisuus näkyy valitettavalla tavalla, joten vaikka omistaan saa pitää huolen, jonkin näköinen tasa-arvoisuus edellyttäisi sitä, että muillekin soisi saman.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään ja asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

12) Hallituksen esitys n:o 84 laeiksi vuodelta 1994 perittävästä palkansaajan työttömyysvakuutusmaksusta, työttömyyskassalain 34 §:n muuttamisesta ja työttömyyskassalain 25 ja 30 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Valiokuntaan lähettäminen

Ensimmäinen varapuhemies: Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

Keskustelu:

Ed. Stenius-Kaukonen: Arvoisa puhemies! Hallitus ehdottaa vuodelta 1994 perittävää palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua koskevaa lakia säädettäväksi. Tuponeuvotteluihin liittyen ehdotus pitää sisällään 1,87 prosentin työttömyysvakuutusmaksun palkansaajille. Mielestämme tämä ei ole oikea tapa ratkaista työttömyysturvan rahoitusta. Ymmärrämme hyvin, että pienet yritykset ovat nyt ongelmassa, ja kannatamme sitä, että työnantajan maksua porrastetaan, mutta emme voi hyväksyä sitä, että työntekijäpuolelle palkansaajille laitetaan näin suuri maksun korotus.

Ehdotan, arvoisa puhemies, että asia pantaisiin pöydälle kesäkuun 15 päivänä pidettävään istuntoon.

Ensimmäinen varapuhemies: Kun asiaa ei ole yksimielisesti päätetty lähettää valiokuntaan, asia on jäävä pöydälle. Kehotan seuraavia puhujia ilmaisemaan käsityksensä pöydällepanon ajankohdasta.

Keskustelu pöydällepanosta julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies: Keskustelussa on ed. Stenius-Kaukonen ehdottanut, että asia pantaisiin pöydälle tiistaina kesäkuun 15 päivänä pidettävään täysistuntoon.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Ed. Stenius-Kaukonen ehdotus hyväksytään ja asia pannaan pöydälle tiistaina kesäkuun 15 päivänä pidettävään täysistuntoon.

Lähetetään puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti

ympäristövaliokuntaan:

13) Hallituksen esitys n:o 85 laiksi vesilain muuttamisesta

sosiaali- ja terveysvaliokuntaan:

14) Hallituksen esitys n:o 87 laiksi työttömyyskassalain muuttamisesta

15) Ed. Backmanin ym. lakialoite n:o 24 laiksi tuloverolain 124 §:n muuttamisesta

Valiokuntaan lähettäminen

Ensimmäinen varapuhemies: Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

Keskustelu:

Ed. Backman: Arvoisa puhemies! Paikalla on niin valistunut edustajajoukko, ettei tarvinnut enemmälti perustella tätä esitystäni. Tämä liittyy hallituksen esitykseen n:o 75 eli suureen lapsilisä uudistukseen, jossa poistetaan nykyiset perhepoliittiset verovähennykset ja korvataan ne osin lapsilisien korotuksella, mutta kuitenkin siten, että lähes miljardi markkaa tulee jälleen menetystä lapsiperheille.

Samainen noin miljardi markkaa voitaisiin saada toisella tavalla säästettyä. Se voitaisiin saada säästettyä siten, että lisättäisiin verotuloja, ja se voitaisiin tehdä kaikkein kivuttomimmin nostamalla pääomaveroprosentti 30:een nykyisen 25:n sijasta. Hallituksen esityksessä n:o 75 kyseinen pykälä tuloverolaissa, 124 §, jossa määritellään pääomatulojen tuloveroprosentti, on auki. Samaisessa pykälässä määritellään myös jako-osuudet valtion, kuntien ja seurakuntien välillä. Siltäkin osin esitykseni poikkeaa hallituksen esityksestä.

Aiemmissä vaiheissa erityisesti kunnat, mutta myös seurakunnat ovat menettäneet omia verotulojaan. Tältä osin tässä yhteydessä tulisi näille veron saajille myös heidän oma osuutensa turvata, mikäli eduskunta päätyisi viisaasti nostamaan veroprosenttia 30:een.

Kaiken kaikkiaan kysymys on siis oikeudenmukaisemmasta veropolitiikasta. Kysymys on siitä, että ei tarvitsisi ottaa lapsiperheitä, kuten nyt on väitetty, tätä noin miljardia markkaa vaan tähän löytyisi veropolitiikan sisällä muita, oikeudenmukaisempia mahdollisuuksia.

Ed. Stenius-Kaukonen: Arvoisa puhemies! Ed. Backmanin esittämät perustelut vastaavat niitä perusteluja, mitä vasemmistoliiton eduskuntaryhmä on ehdottanut. Ei ole oi-

kein, että perhetukia leikataan miljardilla markalla, pannaan lapsiperheet jälleen maksamaan. Pääomaverotus on varmasti juuri sellainen paikka, joka ei koske kipeästi lapsiperheisiin, vaan juuri niihin, joilla on, mistä ottaa. Jos jollakin lapsiperheellä pääomatuloja on niin paljon, että niistä veroja maksetaan, niin 25 prosentin verokanta on Euroopan kevyin. Tälläkin perusteella tämä ehdotus on varmasti kannatettava. Toivomme, että saadaan se käsittelyyn valiokunnassa, kun asiaa käsitellään.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään ja asia lähetetään sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

Ensimäinen varapuhemies: Eduskunnan seuraava täysistunto on huomenna keskiviikkona kello 14.

Täysistunto lopetetaan kello 19.41.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Jouni Vainio

